

תִּקְרִי יְבוּרָדָּה. אֵלֶּה יְבוּרָדָּה שְׁמִי שְׁטוּב עֵין הוּא רֹאשׁ לְבָרֶךְ וּבִרְכָּתוֹ טוֹבָה הִיא. וּבִלְעָם הָיָה רַע עֵין, דִּלָּא אֲשַׁתְּכַח רַע עֵין בְּעִלְמָא בְּנוֹתֶיהָ, דְּבִכָּל אַתָּר דִּהְוָה מְסַתְּפֵל בְּעֵינָיו, הָוָה מְתַלְּטִיָּא. וּבִלְעָם הִיָּה רַע עֵין שְׁלֵא הִיָּה בְּעוֹלָם רַע עֵין כְּמוֹתוֹ שְׁבַכְל מְקוֹם שְׁהִיָּה

מְסַתְּכַל הִיָּה מְתַקְלָל אוֹתוֹ הַמְקוֹם וְלֹא יִתְכַן שְׁתַּהִיָּה בִּרְכָּתוֹ טוֹבָה.

בִּלְעָם רֹאֵה שְׁאִינוּ יִכּוֹל לְקַלֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכַשְׁפִּים – רְצָה לְהַכְנִים בָּהֶם עֵין הָרַע וְעַל דָּא אָמְרוּ, הֵאִי מֵאֵן דְּאַעְפֵּר בְּרִיָּה בְּשׁוּקָא, וּמְסַתְּפִי מְעִינָא בִּישָׁא, יַחְפִּי סוּדְרָא עַל רִישִׁיהָ, בְּגִין דִּלָּא יְכִיל עֵינָא בִּישָׁא לְשַׁלְטָאָה עֲלֶיהָ וְעַל זֶה אָמְרוּ מִי שְׁמַעְבִּיר אֶת בְּנוֹ בְּשׁוּק וּמִפְּחוּד מְעִין רְעָה יְכַסֵּה אֶת רֹאשׁ בְּנוֹ בְּסוּדֵר שְׁלֵא יִרְאוּהוּ כִּי אַז לֹא יִכּוֹלָה עֵין הָרַע לְשַׁלּוֹט בּוֹ נִמְצָא שְׁהַסְתַּכְלוּת שֶׁל עֵין רְעָה יִכּוֹלָה לְהַזִּיק. אוּף הָכָא, בִּיּוֹן דְּחִמָּא בִּלְעָם, דִּלָּא יְכִיל בְּחַרְשׁוּי וְקִסְמוּי לְאַבְאָשָׁא לְיִשְׂרָאֵל, בָּעָא לְאַסְתְּפֵל בָּהּ בְּעִינָא בִּישָׁא כִּךְ גַּם בִּלְעָם כִּיּוֹן שְׂרָאָה שְׁאִינוּ יִכּוֹל לְקַלֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכַשְׁפִּים וְקִסְמִים רְצָה לְהַסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶם בְּעִין רְעָה, בְּגִין דְּבִכָּל אַתָּר דִּהְוָה מְסַתְּפֵל בְּעֵינָיו בִּישׁוֹן, הָוָה מְתַלְּטִיָּא לְפִי שְׁכַל מְקוֹם שְׁהִיָּה מְסַתְּכַל עֲלִיו בְּעֵינָו הָרַעָה הִיָּה מְתַקְלָל.

בִּלְעָם הַזְכִּיר אֶת חֲטָא הָעֵגֶל שִׁיְהִיָּה לוֹ צַד עֲזָרָה לְהָרַע לְיִשְׂרָאֵל

תָּא חֲזִי מַה רְעוּתִיָּה דִּילִיָּה לְקַבְּלָהוֹן דִּישְׂרָאֵל בֹּא וְרֹאֵה מַה

הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

לע"נ אליהו בן פרחיה ז"ל

רצה בלעם לעשות כנגד ישראל, **כְּתִיב וַיֵּשֶׁת אֶל הַמְדַבֵּר פָּנָיו, בְּתַרְגֻּמוֹ** והתרגום של פסוק זה הוא (וְשֵׁנִי ס"א לְקַבֵּל עֲגָלָא) לְעֲגָלָא דִּי עֲבָדוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבָּרָא אַפּוּדֵי, ששם את פניו להזכיר את חטא העגל שחטאו ישראל במדבר **בְּגִין דִּיהָא לִיה סֶטֶר סִיוַעָא, לְאַבְאָשָׁא לְהוּ** כדי שיהיה לו צד עזרה להרע לישראל ותחול עליהם הקללה.

הקב"ה הקדים תרופה למכה שאם לא כן היה בלעם מצליח ח"ו לאבד את ישראל

הִשְׁתָּא חָמִי מַה כְּתִיב עתה תראה מה כתוב, **וַיֵּשֶׁא בְלָעֵם אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת יִשְׂרָאֵל. בָּעָא לְאַסְתַּפְּלָא בְּהוּ בְּעֵינָא בִישָׁא** רצה להסתכל עליהם בעין הרע. **יֵהִי שַׁעְתָּא, אֶלְמָלָא דְאַקְדִּים לֹון קְדָשָׁא בְּרִידְ הוּא אֲסוּתָא, הָוָה מְאֵבֵד לֹון בְּאַסְתַּפְּלוּתָא דְעֵינָוִי** אותה השעה אם לא היה מקדים להם השי"ת רפואה היה מאבד אותם בלעם בהסתכלות עיניו. **וּמֵאִי אֲסוּתָא יְהֵב קְדָשָׁא בְּרִידְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּהֵיָא שַׁעְתָּא** ואיזה רפואה נתן להם הקב"ה באותה השעה. **דָּא הוּא דְכְּתִיב וְהָיָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים. וְהָיָה עָלָיו, עַל יִשְׂרָאֵל קָאמֵר** מה שכתוב ותהי עליו רוח אלהים. על בלעם רוח אלהים אלא על עם ישראל. **כְּמֵאן דְּפָרִישׁ סוּדְרָא עַל רִישִׁיה דִּינֻקָּא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט בְּהוּ עֵינָוִי** כי הקב"ה פרש

רוחו עליהם כאדם הפורש סודר על ראש התינוק כדי שלא תשלוט בו עין הרע.

הלימוד היומִי

לע"נ אליהו בן פרחיה ז"ל

רצה בלעם לשבח ולהסתכל על הטוב והיפה שבעם ישראל כדי שתשלוט בהם
עין הרע

בְּדִין שְׂאֲרֵי וְאָמַר אז פתח בלעם ואמר **מָה טָבוּ אֲהֲלֶיךָ יַעֲקֹב.**
תָּא חַוִּי בא וראה, **כָּל מֵאֵן דְּבָעֵי לְאַסְתַּכְּלָא בְּעֵינָא**
בִּישָׁא, לָא יָכִיל, אֲלָא כֹד מְשַׁבַּח וְאוֹקִיר לְהֵהוּא מְלָה,
דְּבָעֵי לְאַלְטִיָּא בְּעֵינָא בִּישָׁא כל מי שרוצה להסתכל על איזה דבר בעין
הרע אינו יכול אלא אם כן ישבח ויכבד את אותו הדבר שהוא רוצה לקלל בעינו הרעה.
וּמָה אֲרַחֲיָה. אָמַר, חָמוּ כַּמָּה טָבָא דָּא. כַּמָּה יָאָה דָּא.
בְּגִין דִּישְׁלוּט בִּיהּ עֵינָא בִּישָׁא ומֵהִי דרכו, אומר ראו כמה טוב הדבר
הזה כמה יפה הוא כדי שתשלוט עליו עין הרע. **אוּף הָכָא אָמַר** כך גם רצה בלעם
לשבח ולהסתכל על הטוב והיפה שבעם ישראל כדי שתשלוט בהם עין הרע ולכן אמר,
מָה טָבוּ אֲהֲלֶיךָ יַעֲקֹב, כַּמָּה אֵינֻן יָאֵן, כַּמָּה (דף רי"ב ע"א)
אֵינֻן שְׁפִירָן כמה הם נאים כמה הם טובים **כַּמָּה נְטִיעֵן שְׁפִירָן**
דְּאֵתְנַטְעֵן מְנִיָּהּוּ כמה נטיעות יפות שניטעו מהם, **דְּמִיִּין לְאֵינֻן**
נְטִיעֵין דְּנִטְעָ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגֻנְתָּא דְּעֶרְן יֵאָיִן דומות
נטיעות אלו לאותם הנטיעות הנאות שנטע הקב"ה בגן עדן. **מֵאֵן יִתֵּן וְאַלִּין** (נ"א
דאלִין) **נְטִיעֵן אֲשֶׁתְּכֶחוּ מֵאֵינֻן מְסַכְּנִי, דְּבָהּוּ** מִי יִתֵּן וְאֵלֹו הַנְטִיעוֹת
יֵצְאוּ מֵאוֹתָם הַעֲנִיִּים שֶׁבַעִם יִשְׂרָאֵל וְכוּנָתוֹ הִיטָה כִּדִּי שִׁיחֵיו טְרוּדִים בִּפְרִנְסָתָם וְלֹא יוֹכֵלוּ
לַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה **יִזְל מִיָּם מִדְּלִיּוֹ וְגו'** וזה מה שאמר "יזל מים" היינו התורה
הנקראת מים תיזל "מדליו" מהעניים והדלים שבהם. (במדבר כד) **לְפָר נֶשׁ דְּהוּו**

לִיה יִדֵּן שְׁפִירוֹ, יֵאָן לְמַחֲוֵי מִשַּׁל לָאָדָם שֶׁהָיוּ לוֹ יָדַיִם יְפוֹת טוֹבוֹת מֵרָאָה.
 אַעֲבֹר חֵד בְּרֵנֶשׁ דְּעֵינָא בִּישָׁא עֵבֶר אָדָם אַחַד מֵאֵלּוּ שִׁישׁ לָהֶם עֵין
 רַעָה אֶסְתַּכַּל בְּאֵינֹן יִדֵּין, נָקִיט בָּהּ הִסְתַּכַּל עַל אוֹתָם הִידִיִּים וְאִחֻז
 בָּהֶם, שְׁאֵרִי לְשִׁבְחָא, אָמַר, כִּמָּה אֵינֹן שְׁפִירוֹ, כִּמָּה
 אֵינֹן יֵאָן הִתְחִיל לִשְׁבַח אוֹתָם וְאָמַר כִּמָּה הֵן יְפוֹת כִּמָּה הֵן טוֹבוֹת לִמְרָאָה, חָמוֹ
 אַצְבָּעָאן מְגֻזָּרָה דְּשְׁפִירוֹ עֲלָאָה רָאוּ אֶצְבָּעוֹת יָדַיִם אֵלּוּ שֶׁנִּגְזְרוּ מֵהִיּוּפִי
 שֶׁל מַעֲלָה. לְבַתָּר אָמַר אַח"כ קִילַל אוֹתָם וְאָמַר, מֵאֵן יִתֵּן יִדֵּין אֱלִין
 דְּשִׁרְיִין בֵּין אַבְנִין יְקִירִין, וּבִלְבוּשֵׁי יָקָר דְּאַרְגָּוֹנָא (ס"א
 בְּבִיתָאֵי וְכו') בְּתִיבוֹתָא דִּילִיה (בְּבִיתִּיהָ לְאַשְׁתַּמְשָׁא בָּהּ מִי יִתֵּן וִידֵיִם אֵלּוּ
 יִשְׁרוּ בֵּין אַבְנִים יְקָרוֹת וּבִלְבוּשֵׁי כְבוֹד שֶׁל אֲרָגְמָן וַיְהִיו תָּמִיד בְּבִיתוֹ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם, וַיִּהְיוּ
 גְּנִיזִין בְּתִיבוֹתָא דִּילִיה וַיְהִיו יָדַיִם אֵלּוּ גְנוּזוֹת בְּתִיבָה שֶׁלּוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵצֵא מִזֶּה
 שׁוֹם תּוֹעֵלֶת.

בִּלְעָם הִתְחִיל לִשְׁבַח מַה טוֹבוֹ אֶהְלִיךְ יַעֲקֹב וְאַח"כ רָצָה לְהַכְנִים בָּהֶם עֵין הָרַע
 וְאָמַר יֵזֶל מַיִם מִדְּלִיו

כִּךְ בִּלְעָם, שְׁרִי לְשִׁבְחָא כִּךְ בִּלְעָם שֶׁהִיתָה עֵינוֹ רַעָה הִתְחִיל לִשְׁבַח אֶת
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַר, מַה טוֹבוֹ אֶהְלִיךְ, חָמוֹ כִּמָּה שְׁפִירוֹ, כִּמָּה
 יֵאָן וְכו' רָאוּ כִּמָּה נְאִים וִיפִים אֶהְלִיחֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכו', לְבַתָּר אָמַר אַחֵר כִּךְ
 כְּשִׁשְׁבַח אוֹתָם וְכִבֵּר יָכוֹל לְהִתְפַּסֵּס בָּהֶם עֵין הָרַע אָמַר יֵזֶל מַיִם מִדְּלִיו, לָא
 יִשְׁתַּכַּח נְטִיעָא שְׁפִירָא דָא, נְטִיעָא דְּאוֹרִיתָא, לְבָר

הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

לע"נ אליהו בן פרחיה ז"ל